

novoles

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA LESNEGA KOMBINATA „NOVOLES“ STRAŽA PRI NOVEM MESTU

Prvi maj - praznik delavskega razreda - slavimo letos v okoliščinah, ki so jih pred dolgimi desetletji predvideli in napovedali največji misleci delavskega razreda: Marx, Engels, Lenin.

Prvič v zgodovini človeštva je neka država sprejela ustavo, s katero je utrdila pravico delavcev, da neposredno vplivajo in odločajo o rezultatih svojega dela. Samoupravljanje je dobilo s tem novo in še večjo vrednost ter razsežnost.

Zato bomo ta praznik slavili veseli in zadovoljni, vendar z željo, da bi tudi v prihodnje uspešno razvijali vedno nove oblike sodelovanja med ljudmi v delovnem procesu in izven njega.

Vsem zaposlenim v Novolesu iskreno čestitamo za praznik dela!

Volitve smo uspešno zaključili

V četrtek 28. 3. 1974 smo volili delegate v zbor združenega dela občinske skupščine Novo mesto.

Volili smo 9 delegacij, ki bodo samostojno ali združene v konferenco delegacij pošiljale na skupščino svojega delegata.

Samostojno delegacijo imata TOZD TVP in TOZD TDP. V eno konferenco delegacij sta združeni delegaciji TOZD TSP in TOZD TPP, v drugo pa TOZD Žaga, TOZD TPI, TOZD TES, skupne službe in Dvor.

Vsaka samostojna delegacija in vsaka konferenca delegacij bo na sejo skupščine pošiljala po enega delegata iz svojih vrst. Torej bo Novoles kot celota imel 4 mandatna mesta v skupščini.

V delegacije so bili izvoljeni:

TOZD TVP: Jaklič Štefan – predsednik delegacije, Mervar Franc, Povše Albin, Slapničar Franc, Faleskini Brane;

TOZD TDP: Pirnar Alojz – predsednik delegacije, Zaman Dušan, Sotler Tone, Rozman Ivan, Besek Slavka;

1. KONFERENCA – TOZD TPP: Brudar Anton – predsednik konference, Martinčič Marija, Hrovat Mirko, Strmole Rafko, Škoda Franc;

TOZD TSP: Flander Slavko, Primc Franc, Jeriček Jože, Rebselj Ivanka, Stramič Angelca;

2. KONFERENCA – SKUPNE SLUŽBE: Bajuk Janez – predsednik konference, Jakše Iva, Kavšček Majda, Hegediš Mikloš, Peperko Ivan;

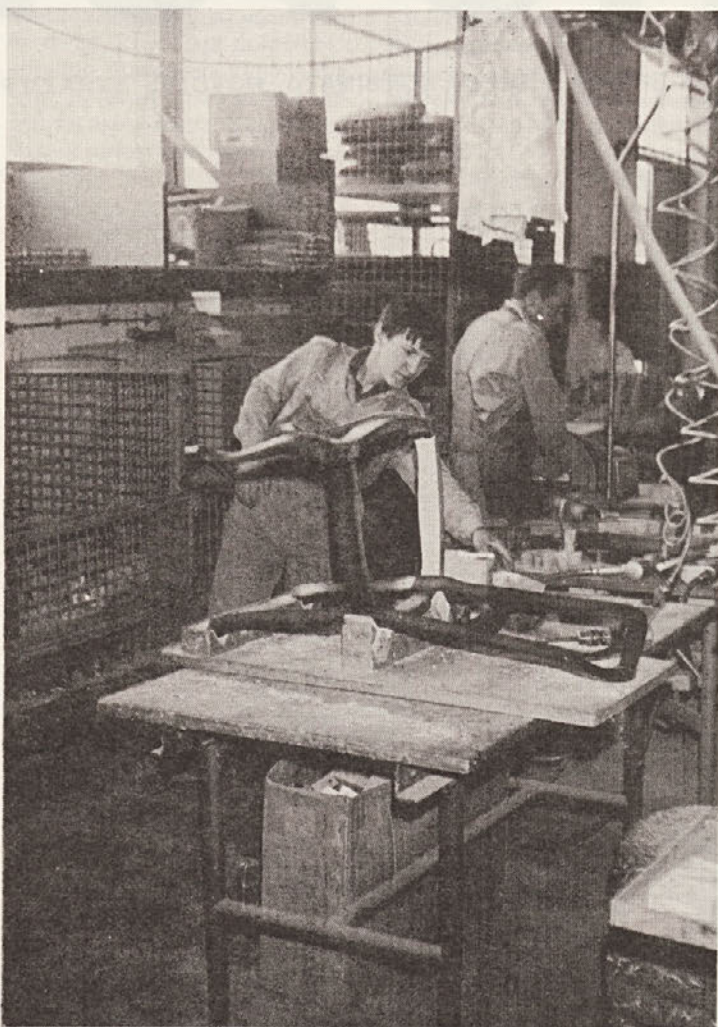
TOZD TES: Avsenik Jože, Tisovec Pavel, Kocijan Ivan, Majer Marica, Kavšček Jože;

TOZD TPI: Fifolt Marica, Zoran Miha, Komelj Karol, Bradač Zdravko, Lavrič Franc;

TOZD ŽAGA STRAŽA: Foršček Vinko, Drobnič Jože, Kočman Jože, Turk Alojz, Jerman Jože;

DVOR: Kmet Franc, Legan Miha, Muren Ahacij, Novak Martin, Pečjak Alojz.

Ureja uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik: Slavko VIDMAR. Izdaja Lesni kombinat „NOVOLES“ v Straži pri Novem mestu. Naklada 1600 izvodov. Stavki, filmi in montaže ČZP DOLENJSKI LIST. Tisk: KNJIGOTISK Novo mesto.

Iz dela samoupravnih organov

Odbor za medsebojna razmerja je obravnaval:

1. Razdelil sklad skupne porabe, kot sledi:

kuhinja	2.000.000	din
dopusti in prispevki	1.200.000	
dotacije – fiksne	80.000	
otroški vrtec	150.000	
sindikati	450.000	
dotacije odbora	40.000	
obvezna rezerva	50.000	
krajevna skupnost	100.000	

2. Poslušal informacijo o gradnji tovarniške restavracije.

3. Potrdil nadure sodelavcev, ki prejemajo stimulacijo.

4. Odboril službena potovanja v tujino.

5. Razpravljalo o nabavi počitniških prikolic tovarne Treska v višini 180.000 din, kolikor nam je omenjena tovarna dolžna. V zvezi s tem je sprejel sklep, da predlaga delovskemu svetu, da sprejme sklep o blagovni poravnavi.

6. Sklenilo, da podjetje preneha s plačevanjem kilometrin tistim, ki so le-te prejeli za prevoz na delo.

7. Odboril stanovanjsko posojilo v višini 15.000 din Vidi Zupančič iz TDP.

8. Predlagal poslovnemu odboru, da izdela nova pravila – hišni red – podjetja.

Kongresna aktivnost naše ZK

Ob pripravah na 7. kongres ZKS in 10. kongres ZKJ se je tudi aktivnost naše organizacije povečala. Poleg tekočih zadev v zvezi s spremljanjem poslovanja, kadrovskega in podobnega je organizacija posvetila eno sejo proučevanju kongresnih gradiv.

Organizacija je aktivnost povečala tudi tam, kjer čuti svojo največjo hibo, to je v povečanju števila svojega članstva. Tako so bili na zadnjo sejo povabljeni bodoči novi člani ZK, da so lahko spremljali delo organizacije na seji in se prepričali v odprtost dela in odkrito izmenjavo miselnih članov o perečih zadevah. Pomembno je, da so bodoči člani sami mladi ljudje, večinoma iz neposredne proizvodnje.

V bližnji bodočnosti nas čaka še ena zahtevna naloga: organiziranje organizacij ZK po TOZD. Zaenkrat po vseh TOZD ne bo mogoče ustanoviti ZK zaradi premajhnega števila članstva. Tudi dogodki v zvezi z našo primorsko zemljo nas niso pustili neprizadete. Ogorčenje vseh delovnih ljudi Novolesa proti agresivni in fašistični politiki Italije se je pokazalo na protestnem zborovanju, ki ga je organizirala naša organizacija skupaj z sindikatom.

Vsi ti dogodki, ki si sledijo v zadnjem času (velika gonja proti Jugoslaviji v tujem tisku, fašistične težnje Italije pa tudi Avstrije), zahtevajo od komunistov popolno angažiranje. Svojo potrditev o pravilnem delu pa smo dobili na 7. kongresu ZKS, ki je pravkar minil.

SEKRETARIAT ZK

TUJEGA NOČEMO - SVOJEGA NE DAMO!

Nerazumljive želje italijanske vlade po našem ozemlju, so razburile vso jugoslovansko javnost in seveda tudi člane našega kolektiva. Zato smo se v soboto, 6. 4. 1974, zbrali na protestnem zborovanju.

Na zborovanju smo izrazili pripravljenost, da se borimo za ozemlje, ki je naše, na katerem živijo naši ljudje že stoletja. Predsednik sindikata Tone Špelko je v govoru, ki ga objavljamo, seznanil navzoče z zgodovino tega ozemlja in poudaril, da si želimo z vsemi sosedi le sodelovanja in da način, kakršnega danes uporablja italijanska vlada, vodi le k poslabšanju odnosov, ki so bili v zadnjih letih za zgled vsej Evropi.

Z zborovanja so poslali tudi protestno pismo, ki ga objavljamo v celoti.

Dovolite mi, da vas na kratko seznanim z zgodovinskim pregledom značilnosti odnosov med Italijo in Jugoslavijo. Začetek pomeni Londonska tajna pogodba, ki je bila podpisana 1915. leta med Anglijo, Francijo in Rusijo na eni ter Italijo na drugi strani.

S to pogodbo je Italija dobila ozemlje od Trente do Trsta, Istro in Dalmacijo.

Bil je to značilen primer imperialistične pogodbe, ki je nastala v prvi svetovni vojni — nadalje je to pogodbo utrdila Rapalska pogodba iz leta 1920.

Po fašističnem prevzemu oblasti leta 1922 so se razmere za naše ljudstvo dokončno poslabšale. Začela se je italianizacija jugoslovanskih imen in primkov, prepoved jezika, pretepanje, mučenje, taborišča in podobno.

Odnos Italije do Jugoslavije se je ponovno oblikoval v letu 1941 z napadom na naše ozemlje. Fašistična Italija je zasedla velik del Slovenije—vse do juga, na Hrvaškem pa je pripojila sušaski del delniškega ozemlja in vso Dalmacijo.

Ob teh velikih zalogajih so bili Italijani skrajno neprijetno presenečeni, saj se je na omejenem področju že začeljavala NOB.

Ogorčeni so fašisti s pomočjo domačih izdajalcev začeli z ubijanjem, terorjem, ropanjem in požiganjem. Italijanski osvajaški pohod se je končal z neslavnim padcem Mussolinija 1943. Poražena Italija je izgubila vse kolonije in jugoslovansko ozemlje. Narodnoosvobodilna vojska je prva vkorakala v Trst. Cena za osvoboditev Trsta je bila zelo visoka, saj je padlo 800 naših pogumnih borcev. Po mirovni pogodbi se je ozemlje okrog Trsta formiralo v „svobodno tržaško ozemlje“, ki so ga po memorandumu o soglasju med Italijo, Jugoslavijo, ZDA in Veliko Britanijo uredili tako, da je cona „A“ (Trst in okolica) pripadla Italiji, cona „B“ pa Jugoslaviji.

Jugoslavija se je odpovedala coni „A“ zato, ker je menila, da se bodo v 20. stoletju ukinile vse evropske meje in da se bodo lahko narodi premikali z ozemlja na ozemlje ne glede na na-

cionalno pripadnost.

Po vseh teh dogodkih smo zopet priča oživljanju fašizma v Italiji, ki s svojim vplivom na italijansko vlado kali dobre sosedske odnose. Dokaz je nota italijanske vlade, vročena 11. marca 1974, s katero si Italija poskuša prilastiti dele jugoslovanskega ozemlja na območju Socialistične republike Slovenije in Socialistične republike Hrvatske.

Pri vseh teh dogodkih se sprašujemo, zakaj so bili prav ta čas potrebni manevri italijanskih oboroženih sil skupaj s pripadniki 6. ameriške flote, ki je bila v jadranskih vodah ob naših mejah.

Zavedamo se, da je naša politika nevrščenosti in nedotakljivosti kamen spotike. Vendar moramo vztrajati pri delu, ki ga opravljamo, pri zgodovinski nalogi naše politike nevrščenosti in pri bitki za mednarodno miroljubno sožitje. Ne želimo, da bi se ponovile strahote svetovnih vojn, ne želimo si lakote, revščine in krvi; želimo, da se ohrani mir na svetu. Prav tako,

kot se borimo za mir v svetu, smo pripravljeni braniti naše meje z vsemi močmi. Ob krizi, ki je nastala, se ne nameravamo pogajati, držimo se našega dobro znanega načela:

Prepričan sem da je prav, da se spomnimo, kako so dobili Italijani naše ozemlje. Čeprav smo se mi odpovedali delu svojega ozemlja, se nismo odpovedali našim rojakom. Ne dovolimo in ne bomo dovolili nikoli, da bi nam kdorkoli s silo vzel ped naše zemlje!

Posebno smo še ogorčeni nad ravnanjem italijanskih desničarjev, ker zopet ponavljajo fašistične namene.

Tovarišice in tovariši, mnogi izmed nas delavcev podjetja Novoles smo še žive priče nasilja italijanskega fašizma v letih 1941 — 1943.

500 m od tega zbora je eno izmed mnogih pokopališč na Slovenskem, kjer so podivjani fašisti streljali naše domoljube z zavezanimi rokami in očmi. Če se spomnimo teh grozot, ki so jih delali fašisti nad nami in nad našimi jugoslovanskimi narodi, se v naših srcih vzbudi domoljubnost in sovraštvo nad tistimi, ki hočejo posegati na naše ozemlje.

Naj vedo italijanski fašisti, da mi Slovenci ne bomo ostali sami! Jugoslavija in jugoslovanski narodi so tako enotni, da lahko trdimo: kolikor nas je po številu, toliko nas je vojakov, ki bomo branili svojo zemljo do poslednje kaplje krvi!

Prepričan sem, da lahko obljubim v imenu zbora delavcev Novolesa naši Zvezi komunistov na čelu s tovarišem Titom, da smo vedno pripravljene braniti svoje pravice. Ako mislijo italijanski fašisti, da bodo kdajkoli vkorakali brez odpora v našo državo, kot so vkorakali leta 1941, se motijo. Preveč nas je izučil fašizem v narodnoosvobodilni borbi in preveč je krvava naša zemlja, da bi še kdajkoli dovolili fašistom teptati po njej.

Trdno in odločno lahko rečemo, da se bomo borili za vsak košček naše zemlje.

Vsi za enega, eden za vse!

Smrt fašizmu, svoboda narodu!

Naj živi Zveza komunistov!
Naj živi tovariš Tito!

Predlagam, da pošljemo protestno pismo izvršnemu svetu Slovenije in centralnemu komiteju Zveze komunistov Slovenije.

KAJ V TOZD TSP PO SKOKU CEN?

Pereče stanje, v kakršnem se je znašla TOZD TSP ob zadnjih podražitvah surovin in reprodukcijskih materialov, je narekovalo, da smo napravili načrt za ukrepe. Ukrepi naj bi ob popolni izvedbi to TOZD spet privedli v normalno stanje in do donosnega poslovanja.

Cene še nikoli niso tako poskočile in tudi ne v tako kratkem času, kot se je zgodilo tokrat. Do zdaj smo taka vprašanja razreševali z ukrepi ki so se vselej obnesli, zdaj pa smo premalo pazili na svoje cene in tudi pripravljene nismo bili na podražitve. Slej ko prej je to izkušnja več za TOZD, programsko komisijo, komercialno in sam gospodarski sektor.

Program sanacije smo razdelili na več poglavij. Ta so:

- ukrepi za izboljšanje organizacije dela in planiranje v TOZD TSP,

- nova tehnika in izboljšanje tehnologije,

- uvajanje novih programov in izboljšanje obstoječih,

- vpliv ukrepov na višino bruto realizacije proizvodnje,

- ukrepi komercialne narave.

Iz tega je razvidno, da v programu nismo predvideli le normativnih ukrepov. Medtem ko bomo s posameznimi tehnološkimi izpopolnitvami in z boljšo organizacijo dela lahko še precej skrajšali čas izdelave za enoto (učinkov ni možno vselej izračunati), pa ugotavljamo, da smo program v zadnjih treh letih tako zreducirali, da se ne da veliko izvleči. Znano je, da smo reševali predvsem omaro pretež-

no z najrazličnejšimi racionalizacijami v času izdelave in materialih. Po pregledu materialov smo ukinili le bambusovo letvico na stranicah komod, vitrin itd., kar bo dalo letos približno 80.000 din prihrankov.

V izrabi bukovega lesa smo dosegli pomemben uspeh že s tem, da pogodbeno sodelujemo s TOZD TDP, KLI Logatec, Florjanom Bobičem in Borovnico. Pridobili smo tako paleta četrtič in blokov, da zdaj laže dosegamo načrtovano izrabo lesa.

Tudi pri ivericah smo dosegli dobre izkoristke z lepljenjem vseh obrezkov.

Na koncu je treba reči, da so naši ukrepi premalo podkrepjeni z izračuni, kar pa se da opravičiti s tem, da so organizacijski in tehnološki ukrepi težko izra-

čunljivi. Poleg tega so bili tokrat izvedeni glavni ukrepi na področju cen ter v delnem povečanju proizvodnje. Druga faza programa COMO in NANCY prideta na vrsto kasneje. Kljub temu ima analitsko gospodarski sektor dovolj podatkov za kalkulacijo.

SLAVKO MEDLE

Vloga civilne zaščite

Vloga civilne zaščite sledi iz njene definicije: zaščita in reševanje prebivalstva in material-

nih dobrin pred vojnim in elementarnim učinkovanjem, oziroma zaščita in reševanje v izrednih situacijah.

Dobro organizirana, pravočasno pripravljena in nenehno izvajana civilna zaščita je nena-domestljiv dejavnik pri zaščiti ljudi pred neposrednimi vojnimi učinkovanji in njihovimi posledicami pri ohranitvi človeškega in tudi materialnega potenciala. Njena naloga je posebno pomembna v tovarnah in večjih naseljih, v katerih je skoncentrirano prebivalstvo in materialne dobrine.

Civilna zaščita je neoboroženi del splošnega ljudskega odpora. V drugih situacijah, t. j. pri zaščiti in reševanju pred posledicami elementarnih in drugih velikih nesreč v miru, deluje CZ samo v tistih primerih, kadar obstoječe službe in dejavnosti ne zmorejo obsežnejših nalog.

Najpomembnejše naloge CZ so:

- Pravočasno organiziranje in pripravljanje prebivalstva za zaščito in reševanje v vojni in drugih izrednih okoliščinah.

- Izvajanje zaščite in reševanje delavcev in materialnih dobrin v primeru neposredne vojne in druge nevarnosti. – Izkazovanje vseh oblik pomoči ranjenim in ogroženim ljudem.

- Preprečevanje, da bi se razvijale posledice vojnih in drugih učinkovanj.

- Stalno poučevanje članov CZ po specialnosti – enotah, kar je odvisno od specifičnosti in obsega nalog.

Služiti v enotah CZ je obveznost vsakega občana naše družbe od 16. – 65. leta.

JURE DRAGOVIČ

Delavci lesnega kombinata „Novoles“ – Straža sprejemamo na zboru delavcev naslednje

PROTESTNO PISMO

Vsebino note italijanske vlade, ki je v nasprotju z veljavnimi mednarodnimi sporazumi in politiko dobrih sosedskih odnosov in ki grobo posega v suverene pravice SFRJ in SRS nad delom našega ozemlja, naši ljudje ogorčeno zavračajo in protestirajo proti takemu ogrožanju ozemeljske nedotakljivosti.

Stališča in zahteve neofašističnih iredentističnih in drugih reakcionarnih sil v Italiji smo in moramo zmeraj dosledno zavračati in opozarjati na nje kot na stalno nevarnost za meddržavne odnose in za mir v tem delu Evrope.

Zato izziva sedanje ogorčenje dejstvo, da je Italijanska vlada, ki je ves čas izražala potrebo po razvijanju dobrih odnosov s sosednjo Jugoslavijo in potrebo po strpnem obravnavanju in reševanju odprtih vprašanj, v celoti in brez rezerve dejansko postavila zahteve enake vsebine.

Ta korak italijanske vlade, kakor da zanika vse dosedanje izjave in dokumente o urejanju in razvijanju medsebojnih odnosov. Posebej preseneča dejstvo, da je bila ta poteza izvršen v času, ko si napredne sile povsod po svetu in še zlasti v Evropi prizadevajo za odpravljanje medsebojnega nezaupanja in sporov, ter iščejo skupna izhodišča za doseg trdnjega miru varnosti in sodelovanja.

Ravnanje italijanske vlade je razburkalo slovensko in jugoslovansko javnost, ki je brez dvoumljenja pokazala in izrazila svojo odločno pripravljenost, da ne bo nikomur pustila posegati v našo neodvisnost, suverenost in ozemeljsko nedotakljivost.

Zato delavci Novolesa v celoti podpiramo in pozdravljamo odločna stališča RIS in ZIS in vse ukrepe, ki so v zvezi s temi vprašanji. Prav tako pozdravljamo stališče vlade SFRJ izraženo v notah z dne 15. 3. 1974 in 20. 3. 1974 v kateri ne odstopa od stališč suverenosti našega ozemlja in nedotakljivosti naših meja.

Delovni kolektiv lesnega kombinata „NOVOLES“

»Izhodišče in podlaga za nadaljnje izpopolnjevanje in utrjevanje samoupravnih socialističnih odnosov in samoupravne socialistične družbene ureditve sta nova slovenska in jugoslovanska ustava. Boj za izpolnitev ustavne zasnove družbenoekonomskih odnosov je nadaljevanje revolucionarne socialistične preobrazbe.«

Obisk v tovarni »Ravna gora«

Iz članka v prejšnji številki revije „Drvena industrija“ smo zvedeli, da je na Ravni gori v Gorskem kotarju začela delati tovarna pohišstva, ki dela tako ploskev kot masivo. Prosili smo jih za ogled tovarne, kar so nam dovolili dovolili.

Povedati je treba, da je tovarna popolnoma nova, ker je stara dotal pogorela. Ravnogorci so celoten inženiring zaupali tovarni Hildebrand iz ZR Nemčije. do zadnjega stroja, medtem ko so montažo opravili sami, saj kot pogorelci niso imeli drugega dela. Celotna tovarna je stala 11 milijard starih din. Mislim, da ni

treba posebej poudarjati, da je celotna tehnologija najmodernejša, pa tudi tehnika je taka, kakršno smo videli na zadnjem Hanoverskem velesejmu.

V bistvu sta tu pod eno streho dve tovarni: ena za ploskovo proizvodnjo in ena za masivo. Kakor sta proizvodnji ločeni po načinu obdelave materiala, tako sta si tudi lakirnici popolnoma različni. Pri ogledovanju tovarne smo naleteli na precej presenečenj. Medtem ko je ploskovni del tovarne tak, kakršnega lahko kupimo pri ka-

terem koli večjem združenju proizvajalcev opreme v Nemčiji ali Italiji, pa nas je pri masivi presenetilo, kako bogato so projektirali tovarno. Skoraj vsak stroj ima rezervo. Tako imajo kar 30 nadmiznih rezkarjev firme Waddkin. To nam, ki še prvih strojev nimamo dovolj, kar ni šlo v račun, ko pa smo stvar nekoliko premislili in predebatirali, smo ugotovili, da je tak način še kako koristen.

Mislim, da smo dobili ob ogledu precej napotkov, kako naj ravnamo, če bomo načrtovali nove zmogljivosti, ali pa če bomo že obstoječe obnovili.

SLAVKO MEDLE

Vas ni med krvodajalci

Krvodajalstvo je humana akcija, v katero naj bi se vključili vsi zdravi ljudje. Nikoli se ne ve, kdaj boste tudi vi potrebovali kri, zato se v čim večjem številu udeležujte teh akcij. Mogoče še ne veste, da ima splošna bolnišnica v Novem mestu vsak torek organiziran odvoz krvi.

Naše podjetje prizna vsakemu udeležencu plačan dan, če pride na delo pa 6 nadur.

V letu 1973 se je udeležilo 286 naših krvodajalcev, kar je znatno premalo za tako veliko podjetje, kot je Novoles in upamo da jih bo v letu 1974 vsaj še enkrat toliko.

Prvi maj - praznik delavskega razreda - slavimo letos v okoliščinah, ki so jih pred dolgimi desetletji predvideli in napovedali največji misleci delavskega razreda: Marx, Engels, Lenin.

Prvič v zgodovini človeštva je neka država sprejela ustavo, s katero je utrdila pravico delavcev, da neposredno vplivajo in odločajo o rezultatih svojega dela. Samoupravljanje je dobilo s tem novo in še večjo vrednost ter razsežnost.

Kaj je mladina delala lani?

Organizacija našega mladinskega aktiva je ostala nespremenjena od prejšnjih let in v bistvu ustreza našim potrebam in razmeram. Dva ali trije predstavniki vsakega obrata zastopajo mladince v predsedstvu mladinske organizacije, ki šteje trinajst članov. V takem sestavu se predsedstvo MO sestaja enkrat mesečno. Iz zapisnikov teh sestankov navajam nekaj ugotovitev o delu mladine.

Na družbeno-političnem področju je mladina aktivno sodelovala pri razpravah in spremembah v naši samoupravni družbi. Leto 1973 lahko označimo kot leto ustavnih in družbenih sprememb na področju

naše celotne samoupravne družbene ureditve, kot tudi sprememb in organizacij temeljnih organizacij združenega dela, kjer so pri odločanju prvič enakovredno zastopani vsi udeleženci združenega dela in s tem tudi najmlajši člani – predstavniki mladine. Novi družbeni odnosi dajejo mladini možnost za enakovredno sodelovanje in odločanje. To ni samo formalnost temveč tudi priznanje in zaupanje v mladino.

Tudi v naši mladinski organizaciji smo v zadnjem času predlagali in volili svoje člane v delegacije. Od naših mladih delegatov ne moremo in ne smemo pričakovati takojšnje udeležbe ali važnih odločitev, pomembno je, da se aktivno vključujejo in skozi organizirano delo pridobijo potrebne izkušnje ter znanje.

Mladinska organizacija NOVOLESA si je v svojem delovnem načrtu zastavila več delovnih akcij. Kljub temu, da nekatere niso bile realizirane, bi na tem mestu omenil akcijo „BAZA 20“, kjer smo pripravili razstavne panoje za stalno razstavo AVNOJ. Potrebno je bilo pripraviti lesene pode, vrata in okna, kjer je znanje in navdušenost naših mladih lesnih delavcev bila še kako potrebna.

Na tem mestu bi rad še posebej omenil mladinski aktiv našega obrata v Novem mestu, ki je take akcije organiziral večkrat in zelo uspešno. Spomniti bi se morali posameznikov, prav tako pa tudi celotnega aktiva. Pa vendar to ni vse. Radi bi še ne-

kaj: zdravo okolje, razumevanje. Verjetno si je ta aktiv znal ustvariti vse to in je zato dosegel uspehe. Pri takem delu ni rezultat samo opravljena naloga, finančni uspeh ali izpolnitev načrta, tu je nekaj več. Kaj ni v tem primer novih družbenih-človeških odnosov, primer sodelovanja in pripravljenosti zgraditi tisto, kar si je naša družba zastavila na začetku?

Omeniti moram tudi nekaj kritičnih pripomb k delovanju naše organizacije.

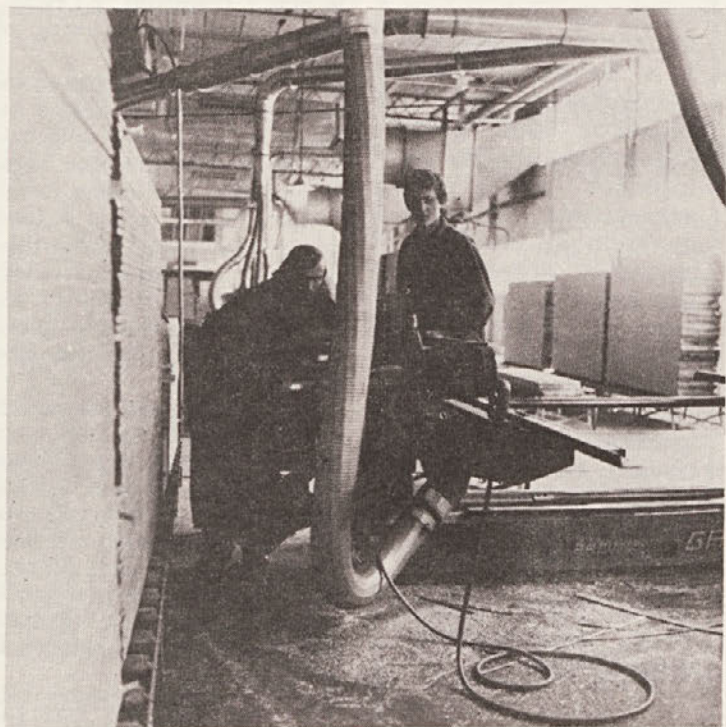
Prav gotovo je ena izmed prvih premajhno sodelovanje z drugimi organizacijami v naši tovarni.

Večkrat smo ugotavljali, da so problemi MO obenem problemi našega sindikata, nismo se pa pravočasno organizirali in skupno delovali. Upamo, da bomo ob povečanem številu mladincev v upravnih odborih sindikata popravili to napako in naše sodelovanje izboljšali.

Želimo si in poskušali bomo vzpostaviti ponovne in trdnejše stike z krajevnimi mladinskimi organizacijami, predvsem v Straži, kjer živi tudi velik del naših mladincev. Vsekakor bi bilo potrebno ponovno oživeti včasih zelo delavno dramsko skupino in mladinski klub.

V tem kratkem sestavku sem poskušal opisati le del iz našega delovanja in ciljev v preteklem letu ter želje in načrte, ki jih imamo za vnaprej. Želimo si čimveč sodelovanja vseh mladih, kar je naš namen in porok za uspeh.

Z. V.

Vloga dopusta pri človeku

Blíža se čas dopusta. Čas, ko vsakdo v mislih razporeja dni, ki jih bo preživel na morju, v gorah ali pa kje drugje. Vendar je že znano pravilo, da delavci našega podjetja „drobijo“ svoj dopust, glede na delo na domu in letni čas in ga ne izkoristijo naenkrat. Če bi ga, bi se lahko bolj odpočili in nabrali moči do prihodnjega leta – kar je tudi namen dopusta. Dopust pri človeku ima trojno vlogo: a.) na dopustu se človek spočije, b.) obogati doživljanje, c.) razvija in širi boljše socialne odnose z drugimi ljudmi in v okviru družine.

Rekreacijski pomen dopusta je v sprostitvi duševne napetosti. Te napetosti lahko sproščamo vsak dan, toda običajno se nabirajo v nas tudi v daljših razdobjih. Zato jih je nujno potrebno od časa do časa sprostiti. Eden najučinkovitejših načinov sproščanja je menjava okolja. Prav zato nas menjava okolja usposablja za nadaljnje delo. Dopust je torej oblika počitka in sprostitve. Posledica tega je večji delovni uspeh. Zato dopust nikakor ni izguba delovnega časa, ampak omogoča zbrati psihične in telesne rezerve, ki jih potem izkoriščamo v delovnem procesu skozi vse leto. Razširjanje sposobnosti doživljanja je pravzaprav neke vrste uveljavljanja „lastnega jaza“ posamezne osebnosti. Pri svojem vsakdanjem delu se človek navadi na nekakšen avtomatizem, na vedno enako menjavo dela, spanja in drugih vrst udeleževanja. Zaradi navajenosti ga ta avtomatizem otopi, manj je dojemljiv za spremembe, ne vidi razlik v svojem

okolju, zdi se mu, da se vrtilo v istem krogu. Tak človek postaja nedostopen tudi za vsa prizadevanja, za spremembo družbe, ki razbijajo staro in gradijo novo.

Dopust razbija ustaljeni življenjski ritem, onemogoča ponavljanje vedno istih dogodkov, dejanj, misli, reakcij. Odpira pred človekom drugačen način življenja, pokaže mu kraje, ki jih človek še nikoli ni videl, omogoča nova spoznanstva. Na ta način razbija pri človeku togost, okostenelost, zaprtost vase. Napravi ga dostopnejšega za dojemanje sprememb v okolju in za aktivno vključevanje v spreminjanju lastnega okolja.

Ugodno preživet dopust je eden pomembnih biopsiholoških faktorjev za tako osveščanje. Pri delu, pa tudi pri udeleževanju v družbenem življenju, so odnosi med ljudmi vedno bolj podrejeni ciljem, ki jih skušamo z delovno ali družbeno akcijo doseči. Zato se še vedno vežejo z odnosom med nadrejenimi in podrejenimi s sovražnostjo, napadalnostjo in drugimi negativnimi posledicami tega odnosa. Taki odnosi se velikokrat vnašajo tudi v naše družine. Zato je kontakt z ljudmi, kakršnega človek pridobi na dopustu, ko ni vključen v nujne produkcijske in družbene organizacijske forme, zelo pomemben za razvijanje posledic, ki rastejo iz odnosa med nadrejenim in podrejenim. Skratka, sproščen stik z ljudmi je pogoj za zavestno odpravljanje negativnih posledic stikov med ljudmi. Letni dopust je namenjen celotni obnovi telesnih in duševnih moči po zaključku eno-

letnega delovnega napora, pripravi človeka za napore naslednjega delovnega obdobja, hkrati pa ima tudi preventiven pomen, saj je smotno izrabljen čas letnega dopusta tudi sredstvo zoper predčasno izčrpavanje človeka in usihanje njegovih moči.

Zaradi pomena, ki ga ima letni dopust, je zaželeno, da delavci letnega dopusta ne „drobijo“, marveč ga porabijo naenkrat ter čimvečji del dopusta porabijo oz. izpolnijo z aktivnostmi, ki so v skladu s humanimi smotri dopusta.

T. ŠTRUBELJ

Posvet o transportnih verigah

Tovarna verig iz Lesc pri Bledu je pod pokroviteljstvom novomeške „NOVOTEHNE“ organizirala strokovni posvet o uporabi transportnih in dviznih verig, kavljev in pripadajočih zapenjalnih sredstev. Seminar je bil dokaj poučen in zato tudi dobro obiskan. Povedali so nam, da je bila veriga prvič uporabljena že 720 leta p. n. š. Do danes se je seveda zelo izpopolnila, tako glede izvedbe, kot glede strukture materiala. Prav tako je pomemben podatek, da imamo v Jugoslaviji, v Lescah, eno vodilnih tovarn verig v Evropi.

Zelo smo bili presenečeni nad zgolj tehnično razlago in odkritem prenašanju dolgoletnih izkušenj predavateljev. Tega v današnjem času nismo ravno navajeni, ker je večina podobnih posvetov zgolj komercialnega pomena. Veliko smo izvedeli tudi o varnosti pri uporabi verig, skladiščenju le-teh in splošni uporabi tega strojnega elementa.

Prav tako smo vsi udeleženci tega seminarja dobili strokovno literaturo in tabele za praktično kontrolo verig. Da pa bi temeljiteje spoznali tudi samo izdelavo verig, so nam pokazali tudi film o proizvodnji v tovarni iz Lesc.

Ob koncu smo se vsi navzoči razšli z eno samo željo: takih in tako organiziranih seminarjev si še želimo!

TOZD TES
STANE SMOLIČ

„26.000“

Cilj je nedvoumen. Do konca leta 1975 naj bi v Sloveniji zgradili 26.000 stanovanj. To je vsekakor eden izmed najpomembnejših za ključov drugo seje sekretariata centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije in predsedstva republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije o nadaljnjem usmerjanju družbene akcije za graditev delavskih stanovanj. Dasi ravno ima akcija »26.000« zaenkrat predvsem politično obeležje, postaja iz dneva v dan očitnejše vodilo vsega slovenskega stanovanjskega gospodarstva.

Kadrovske vesti za marec 1974

V marcu se je v podjetju na novo zaposlilo 15 delavcev:

TOZD – TPP: HOČEVAR Martin, SMRKE Alojz, UDOVČ Ivan;

TOZD – TVP: JURIČ Dragica, FINK Cecilija, DDSS: HENČIČ Peter;

TOZD – TSP: PAVČEK Alojz, STOPAR Ivan, LEGAN Slavko, HOČEVAR Helena, BUČAR Vinko;

TOZD – TES: BOBNAR Stanko, KRŠTINC Drago, ŠUŠTARŠIČ Branko, NOVINEC Jože;

V marcu je z delom prenehalo 20 delavcev: FIFOLT Milena – invalidska upokojitev, GRIL Otilija – sporazum, FABJAN Jože – samovoljno, BLATNIK Janez – samovoljno, POGLAJEN Avgust – samovoljno, ŠTRUMBELJ Marija – sporazum, NOVINC Anton – samovoljno, LAVRIČ Franc – odpoved podjetja, JURŠIČ Janez – v času poskusnega dela, ŽUJOVIČ Danica – samovoljno, ŠKRBA Vesna – samovoljno, BANJAC Sreto – sporazum, ŠAUER Marija – sporazum, KONCILJA Terezija – sporazum, BAŠELJ Slavko – sporazum, KOJIČ Milka – sporazum, KUŽNIK Alojz – sporazum, HOČEVAR Jože – sporazum, NOVINA Viljem – sporazum, ŽUJOVIČ Mirjana – samovoljno.

Petnajsta zimska lesariada

29. in 30. marca je bila na Sorški planini 15. zimska lesariada, katere so se udeležili tudi tekmovalci iz našega podjetja: Slavko Medle, Peter Henčič, Drago Rebernik, Boštjan Japelj, Tone Ravbar in Janko Goleš.

Na tekmovanju, na katerem je nastopilo približno 250 tekmovalcev, so imeli glavno besedo bivši in sedanji državni reprezentanti in predstavniki Gorenjske. Zmagal je Andrej Klinar.

Od naših je bil najuspešnejši Slavko Medle, ostali pa so se uvrstili v okviru svojih možnosti.

PET MINUT S SAMOUPRAVLJALCI

Franc Bukovec iz TOZD Tovarna plastificirane iverice Soteska je bil delegat novomeških komunistov na 7. kongresu Zveze komunistov v Ljubljani.

Franc Bukovec o kongresu ZKS

„Zares nisem pričakoval, da bom delegat na 7. kongresu,“ je poudaril France, ko sva se pogovarjala v pisarni obratovodstva Žage Soteska. Dodal je še: „Presenečen sem bil že, ko sem bil izvoljen za člana občinske konference. Zame je bilo to veliko priznanje in hkrati velika odgovornost. Toda še večje presenečenje sem doživel na samem kongresu, ko sem bil izvoljen za člana delovnega predsedstva.“

„In tvoji vtisi s kongresa?“ sem ga pobaral.

„Nepozabni! Povem naj,

da nas je bilo 613 delegatov ter 250 gostov. Kongres je zasedal v slavnostno okrašeni dvorani Gospodarskega razstavišča in je trajal 3 dni. Tudi tisk, radio in TV so z veliko pozornostjo spremljali potek kongresa. (Kongresa se je udeležilo nad 200 novinarjev.) Kongres je sprejel 7 resolucij. Pomembno je tudi to, da je vsa naša javnost spremljala kongres z velikim zanimanjem.“

Po krajšem premisleku je nato nadaljeval: „Slovenski komunisti smo na kongresu nedvomno potrdili usmeritev, ki je bila uveljavljena po pismu predsednika Tita in izvršnega biroja Zveze komunistov. Še vedno me spremlja glavna misel kongresa, da smo komunisti dolžni delovati tam, kjer ljudje živijo, delajo ter upravljajo z rezultati svojega dela. Vodilna vloga partije ni zagotovljena z nekakšnim ukazovanjem, ampak tako,

da usmerja in vodi organizirano družbeno akcijo ter ustvarja razmere za socialistično dejavnost vseh delovnih ljudi.“

„Ali si govoril na kongresu?“

„Ne. Poslušal sem druge delegate ter zbral izkušnje za svoje nadaljnje delo v ZK. Še posebno sem bil pozoren na razprave, v katerih je tekla beseda o družbenoekonomskih odnosih.“

„In kakšno je tvoje mišljenje o sklepnih dokumentih 7. kongresa?“

„Menim, da so sklepi 7. kongresa slovenskih komunistov zares revolucionarni in da bodo odločilno vplivali na razvoj slovenske družbe. Ravno tako sem prepričan, da je dal 7. kongres komunistom in vsem delovnim ljudem jasna napotila za dosledno uresničevanje ciljev našega samoupravnega razvoja, ki so opredeljeni v republiški in zvezni ustavi.“

Sodelujte v
svojem
glasilu!

Mojster podjetja v pokoju

Napovedi, ki zadevajo cene, so črnoglede. Če se bo sprožil plaz podražitev — in mnogi pravijo, da ga ne bomo več dolgo zadrževali — bosta v nevarnosti dve, za nas poglavitni točki ekonomskega življenja. To sta gospodarstvo, za katerega želimo, da bi ohranilo sedanje ugodne proizvodne rezultate, in pa realni osebni dohodki, do katerih smo se spet dokopali.

Cene igrajo pri obeh dvojno vlogo. Lahko se zgodi, da proizvodnja iz kupne moči prebivalstva ne bo več črpa la spodbude za visoko rast. Zastala bo, namesto da bi napredovala in bi iz njenega višjega dohodka spotoma odstranjevali probleme, ki nas tarejo.

Če bo namreč taista proizvodnja preveč zvišala cene, bodo realni osebni dohodki izgubili svojo vrednost. Proizvodnja ne bo imela več zaslombe v povpraševanju.

V prvih dveh mesecih so cene poskočile za 4,5 odstotkov. To se je zgodilo kljub vseplošni zamrznitvi in nekajkrat preloženemu dogovoru o letošnji politiki cen, s katerim naj bi določili, do kod smemo seči in kdaj bomo prekoračili mero, ki pomeni še hujše inflacijsko izkrivljanje od lanskega, pa že to je bilo znatno.

Dogovor o letošnji politiki cen je bil medtem dosežen. Nanj je počakalo 130 sporazumov, ki terjajo spremembo zadržanih cen. Med njimi so tudi takšni, ki jih je treba čimprej spraviti z dnevnega reda, saj povzročajo motnje na domačem trgu. Nesmotno izvažamo, vse bolj se spet širi krog izdelkov, katerih proizvodnja je zaradi močno naraslih stroškov postala vprašljiva.

ZA JOŽETOM TISOVCEM ODHAJA V POKOJ TUDI NJE- GOV DELOVNI TOVARIŠ IZ PRVIH POVOJNIH DNI TOV. MARKO KRŠTINC.

Rodil se je leta 1919 na manjši kmetiji na Božič vrhu pri Suhorju. V družini je bilo 9 otrok in sedem jih še živi. Gorjanska zemlja je skopa in kamnita, zato je šel oče večkrat v Ameriko, da je lahko preživel številno družino. Markovi mladostni spomini so grenki. V otroštvu trdo delo na kmetiji, potem trdo kovaško delo pri mojstru, kjer se je izučil kovaške obrti. Takoj nato odhod k vojakom.

Druga svetovna vojna ga je zatekla v Beogradu kjer je bil v zaščitni četi glavnega štaba. Z njo se je tudi umikal v Bosno, kjer so ga v Sarajevu zajeli Nemci. Vso vojno je nato preživel kot vojni ujetnik v Nemčiji. Najprej so ga odpeljali v ujetniško taborišče v Lueckenwalde in nato v druga taborišča. Delali so pri gradnji železnic ob skromnem enkratnem dnevnem obroku hrane. Lačni in do kraja izčrpani so padali pod bremenem ob vpitju priganjaških stražarjev.

Nepozabni so tisti časi, po več kot 30 letih pomni

Marko še vse važnejše datume iz tega obdobja. Proti koncu vojne so jih dali (na posredovanje mednarodnega RK) delat na kmetije. Nekoliko se je izboljšalo, ker so jih kmetje vsaj kolikor toliko nahranili. Osvobodili so jih Rusi. Tudi takrat je bilo hudo, ker so se znašli na fronti in komaj preživeli. Potem je bilo bolje. Ko se je nekoliko pomirilo so jih preko Poljske, Češke in Madžarske prepeljali v domovino. V Subotico so prišli 22. julija na sedanji praznik vstaje slovenskega naroda. Zato ta praznik Marko dvojno praznuje.

Ko se je Marko telesno malo okrepil je prišel 21. januarja 1946 delat na žago v Stražo. Tu je bilo za mladega in delu predanega Marka dovolj dela. Takrat je delal šele prvi polnojarjenik in lesena samica. Potem so obnovili parketarno in montirali še drugi polnojarjenik. Marko je deloval na vseh področjih in v vseh organizacijah, posebno v gasilstvu.

Povsod je opravljal tudi vodilne funkcije. Leta 1947 je opravil kovaški mojstrski izpit in je bil več let edini z visoko kvalifikacijo na strški žagi. Vsi, ki smo se nekoliko kasneje vključili v ta kolektiv, ga poznamo kot vedrega strokovnjaka in smo z njim vedno radi sodelovali. Z dobro voljo je prevzel vsako nalogo in nobena mu ni bila pretežka.

Za zasluge v prvih najtežjih letih razvoja našega podjetja mu je bil priznan naziv „mojster podjetja“, ki so ga dobili samo redki, najzaslužnejši.

Zadnja leta je naš Marko opešal. Težave z želodcem in noge, oboje ima iz ujetništva, so se stopnjevale in iz leta v leto je težje delal. Sedaj je mesto prepustil mlajšim in odšel v pokoj. Ob slovesu je zadovoljen, da podjetje naprestando raste in da imajo mladi mnogo boljše delovne pogoje. Vsem želi čimveč delovnih uspehov, mi pa mu želimo predvsem zdravja, da bi lahko še mnogo let obujal spomine v svoji zidanici in se kratkočasil z delom v vinogradu.

Sodelavci!